

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		

Kommunal forskrift om ledsagerbevis for mennesker med nedsatt funksjonsevne i

Selbu kommune- høring

Kommunedirektørens innstilling:

Formannskapet vedtar kommunal forskrift om ledsagerbevis for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Selbu kommune slik den er fremlagt i denne saken, og ber om at den legges ut til offentlig høring i to måneder.

Vedlegg

1 Høringsutkast kommunal forskrift om ledsagerbevis i Selbu kommune

Bakgrunn for saken:

Kommunedirektøren foreslår å forskriftsfeste retten til ledsagerbevis for mennesker med nedsatt funksjonsevne bosatt i Selbu kommune. Hensikten er å formalisere innbyggernes rettigheter for å gjøre ordningen mer forutsigbar, og for å tydeliggjøre innbyggernes rettigheter og klageadgang. Det tildeles ledsagerbevis også i dag, men da kun ut ifra skjønnsvurdering med bakgrunn i veiledende nasjonale retningslinje for ledsagerbevis for funksjonshemmede utarbeidet av Barne-, ungdoms og familiedirektoratet.

Saksopplysninger:

Ledsagerbevis for mennesker med nedsatt funksjonsevne er ikke lovpålagt, men er en frivillig ordning som kommunene kan innføre. Ordningen skal gi ledsager fri adgang til offentlige kultur og fritidsarrangement og offentlige transportmidler der ordningen aksepteres. Målet er å gjøre deltakelse enklere, forebygge isolasjon og slik bidra til økt livskvalitet for den enkelte.

Hvis rettigheten forskriftsfestes, vil det samtidig bli gjort enkelte endringer fra dagens praksis, for eksempel foreslås ingen nedre aldersgrense.

Kommunedirektørens forslag til forskrift følger vedlagt.

Forskriften er inndelt i 8 paragrafer, og er utformet i samsvar med de veiledende nasjonale retningslinjene for ledsagerbevis for funksjonshemmede utarbeidet av Barne-, ungdoms og familiedirektoratet ([Ledsagerbevis - Veiledende nasjonale retningslinjer | Bufdir](#)). Rent praktisk vil søknader blir behandlet av Tildelings- og koordineringskontoret, slik det gjøres i dag.

Jfr. utredningsinstruksen skal offentlige utredninger, forslag til lov og forskrift og forslag til tiltak med vesentlige virkninger normalt legges ut på høring. Høringene skal være åpne for innspill fra alle, og høringsfristen skal minimum være to måneder. Etter at høring er gjennomført vil forskriften komme til ordinær politisk behandling.

Høringen vil bli offentliggjort på kommunens hjemmeside og i lokalmedia. I tillegg vil det bli sendt høringsbrev til Funksjonshemmedes fellesorganisasjon Trøndelag, Foreldreforeningen for funksjonshemmede barn, Foreldreforeningen for handikappede barn og Norsk forbund for utviklingshemmede.

Drøfting:

Dagens praksis med en skjønnsvurdering etter veiledende retningslinjer fungerer greit, og kommunen har ikke mottatt klager knyttet til måten søknader blir behandlet på, og hva som legges til grunn ved vedtak. En forskriftsfesting av retten til ledsagerbevis vil likevel gi en styrket rettighet for innbyggere som har behov for det. Forskriftsfesting vurderes til å være et virkemiddel i arbeidet med å oppnå FN s bærekraftsmål nr.10 om mindre ulikhet, og da spesielt delmål 10.2 om innen 2030

å sikre myndiggjøring og fremme sosial, økonomisk og politisk inkludering av alle, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status.

Ordningen med tildeling av ledsagerbevis i Selbu kommune har ikke tidligere vært til politisk behandling, og kommunedirektøren vurderer at et politisk vedtak om at kommunen ønsker å gi innbyggere som har dette behovet en rettighet vil være positivt, ikke bare for de innbyggerne dette gjelder, men også for holdningene i samfunnet generelt og for kommunens omdømme. En forskriftsfesting kan gi mer informasjon om ordningen, og bidra til at flere arrangører aksepterer ordningen. Det vurderes at omfanget av ordningen blir så liten at det ikke vil medføre merkbart tap av billettinntekter for arrangører som aksepterer ordningen

En alternativ løsning vil være å etablere en ordning hvor ledsagerbevis er regulert gjennom kommunale retningslinjer. Dette gir imidlertid mindre forutsigbarhet for innbyggerne ved at retningslinjen enklere kan endres.

Kommunedirektøren legger til grunn at oppdraget kan løses innenfor dagens rammer, og at en forskriftsfesting av rettigheten ikke vil medføre merarbeid eller økte utgifter.

Forskriften følger vedlagt. Nedenfor følger kommunedirektørens merknad til de ulike bestemmelsene.

Merknad til § 1. Formål og virkeområde

Forskriftens formål og virkeområde fremkommer i § 1. Ledsagerbevis er ikke lovpålagt, men er en frivillig ordning som kommunene kan innføre. Ordningen skal gi ledsager fri adgang til offentlige kultur og fritidsarrangement og offentlige transportmidler der ordningen aksepteres. Målet er å gjøre deltakelse enklere, forebygge isolasjon og slik bidra til økt livskvalitet for den enkelte.

Som det kommer frem av bestemmelsen, vedtas og administreres ordningen for kommunens innbyggere av Selbu kommune. Utstedt ledsagerbevis kan imidlertid benyttes i hele landet dersom besøksstedet aksepterer ordningen.

Merknad til § 2. Om søknaden

Søknad om ledsagerbevis må inneholde egenerklæring som grunngir varig funksjonsnedsettelse og dokumenterer et reelt behov for ledsager. Passfoto skal vedlegges søknaden. Hvis kommunen ikke har tilstrekkelige opplysninger om søkers behov og funksjonsevne, kan søker bli bedt om å framskaffe legeerklæring. Dersom søknaden er mangelfull, vil den bli avvist. Søknadsskjema finnes elektronisk, og det er fortrinnsvis dette som skal benyttes. Tidelings- og koordineringskontoret kan bistå ved behov for veiledning eller manuelt søknadsskjema. Det jobbes for tiden med å utvikle søknadsskjemaet, slik at løsningen skal bli bedre enn dagens søknadsskjema.

Merknad til § 3. Vilkår for ledsagerbevis

Kommunens beslutning om å tildele eller avslå en søknad om ledsagerbevis, er et enkeltvedtak som kan påklages. Det er ingen økonomisk behovsprøving for å få et ledsagerbevis, det er kun knyttet opp mot personer som åpenbart har behov for bistand for å kunne delta på offentlige kultur og fritidsarrangementer, samt for å benytte offentlige transportmidler. Det er et grunnvilkår at vedkommende har en varig nedsatt funksjonsevne, og at dette dokumenteres med en legeerklæring fra behandlede lege.

Det settes ikke en nedre aldersgrense for tildeling av ledsagerbevis, dette etter vurdering om at aldersgrensen kan slå uheldig ut hvis barnet har store behov.

Det er satt en øvre aldersgrense på 70 år, men denne kan fravikes dersom det er en funksjonsnedsettelse som er årsaken til behovet for ledsagerbevis. Normal aldersvekkelse gir imidlertid ikke rett til ledsagerbevis.

Ledsagerbeviset er i utgangspunktet kostnadsfritt, men det foreslås at det påløper et gebyr på 100 kr ved behov for erstatningskort hvis søker trenger et nytt ledsagerbevis etter å ha mistet eller ødelagt et allerede utstedt ledsagerbevis.

Merknad til § 4. Godkjenningens varighet

Det er ikke en fast gyldighetsperiode for ledsagerbevis, men det tas en vurdering av dette i hver enkelt sak. Normalt gis tidsbegrenset gyldighet. Gyldighetsperiode er angitt i beviset, og det må søkes på nytt ved utløp av perioden dersom behovet fremdeles er til stede. Momenter som vil inngå i vurderingen er type av funksjonsnedsettelse, forventet varighet, samt søkers alder.

Merknad til § 5. Klageadgang

Kommunens beslutning om innvilgelse eller avslag på søknad om ledsagerbevis, er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2, bokstav b, og kan påklages av part i saken i tråd med forvaltningsloven kapittel VI. Part i saken vil være den som søker om ledsagerbeviset. Eventuelle klager vil først bli behandlet av Tildelings- og koordineringskontoret. Hvis vedtaket opprettholdes, går saken til behandling i kommunens eget klageorgan.

Merknad til § 6. Ledsagerbeviset

Selve ledsagerbeviset utstedes til søkeren, og er personlig for den som har søkt. Det kan imidlertid være flere ulike ledsagere som benytter beviset. Det kommer frem på ledsagerbeviset om dette gjelder for en eller flere ledsagere samtidig.

Merknad til § 7. Bruken av ledsagerbevis

Ledsagerbeviset skal gi den funksjonshemmede ledsager(e) billigere eller gratis adgang til offentlige kultur og fritidsarrangementer, deltakelse i frivillige lag og foreninger, samt offentlige transportmidler som den funksjonshemmede ikke ville kunne delta i/nyttiggjøre seg uten bistand. Virksomhetene som godtar ledsagerbevis, er oppfordret til å merke billettluke og hjemmesider med offentlig fastsatt symbol. Kommunen kan ikke pålegge private eiere å godta ledsagerbevis. Der ledsagerbevis aksepteres, skal den funksjonshemmede selv løse ordinær billett. Det understrekes at «ordinær» billett er den til enhver tid gjeldende pris for en person. For en funksjonshemmet som er trygdet og har honnørkort, vil «ordinær» pris bety honnørpris. Ledsagerbeviset gjelder for adgang til de aktiviteter, virksomheter, arrangementer, bygninger, transportmidler mv. som aksepterer ordningen. Ordningen er landsdekkende, og beviset kan brukes over kommune og fylkesgrensene. Det gis ikke refusjon til virksomheter eller tiltak som godtar ordningen med ledsagerbevis. Ledsagerbevis tildeles uavhengig av hvor ofte det er aktuelt å gjøre bruk av offentlige kultur- og fritidsarrangementer eller offentlige transportmidler. Ledsagerbeviset gir ikke fortrinn framfor det øvrige publikum, og man kan ikke kreve å komme inn hvis det er fullt. Billetter må forhåndsbestilles der dette er nødvendig, og det må da opplyses om at man skal ha med ledsager. Ordningen skal ikke medføre noen særfordeler for ledsageren ut over at ledsageren f.eks. får overvære konserter, forestillinger o.l. der ledsagerens tilstedeværelse er nødvendig.

Merknad til § 8. Ikrafttredelse

Det tas sikte på at forskriften trer i kraft umiddelbart etter politisk behandling. Frem til forskriften er vedtatt, vil dagens praksis følges ved behandling av søknader.

Kommunedirektørens konklusjon:

På bakgrunn av det som er lagt fram i saken, og med vekt på å styrke mennesker med nedsatt funksjonsevnes mulighet til å delta i kulturliv og foreningsaktivitet, anbefaler kommunedirektøren at kommunal forskrift om ledsagerbevis for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Selbu kommune godkjennes som fremlagt, og legges ut til offentlig høring i to måneder.